

13. Vírusok és egyéb szoftveres károkozók (3.1)

- Vírus fogalma, csoportosítása, terjedése
- Fertőzésre utaló jelek
- Passzív védekezés módszerei
- Aktív védekezés módszerei

Mi is a vírus?

- Számítógép program, már a 60-as években katonai körök foglalkoztak program írással, hogy az ellenség gépeit tönkre tegyék és adatokat megszerezhessenek.
- önreprodukcióra képes, károkat okozó program

1982-ben az akkor 15 éves amerikai diák,
Rich Skrenta úgy döntött, hogy megvicceli
ismerőseit, ezért írt egy programot.

A kilencvenes évek közepén, ahogy egyre inkább
terjedni kezdett a Windows operációs rendszer,
a vírusok többsége is azt vette már célba.

2002-ben rájönnek a vírusírók, hogy nemcsak
presztízskérdés már kártevőket készíteni, hanem
haszonszerzés, zsarolás vagy éppen
információszerzés céljából is.

```
Elk Cloner:  
The program with a personality  
  
It will get on all your disks  
It will infiltrate your chips  
Yes it's Cloner!  
  
It will stick to you like glue  
It will modify ram too  
Send in the Cloner!
```

Miért írnak vírust?

- Anyagi érdek
- Károkozás
- Tudás bizonyítása
- Információ szerzés
- Zsarolás

Vírusfertőzés lehetőségei:

- Külső adathordozó
- E-mail csatolt állomány
- Internetről letöltés
- Interneten fertőzött oldal meglátogatása

Honnan tudom, vírusaim vannak?

Megnyilvánulásokból amik a következők lehetnek:

- Dokumentumainkat jelszóval látja el,
- Elfogy a szabad hely a lemezen,
- Nyomtatáskor nem oda illő szöveget helyez el.
- Néhány Word menüpont eltűnik
- Nem lehet elmenteni a dokumentumot.
- Lassulás
- Programok, adatok sérülése
- Nem indulnak programok,
- Rendszerindítás önmagától, stb.

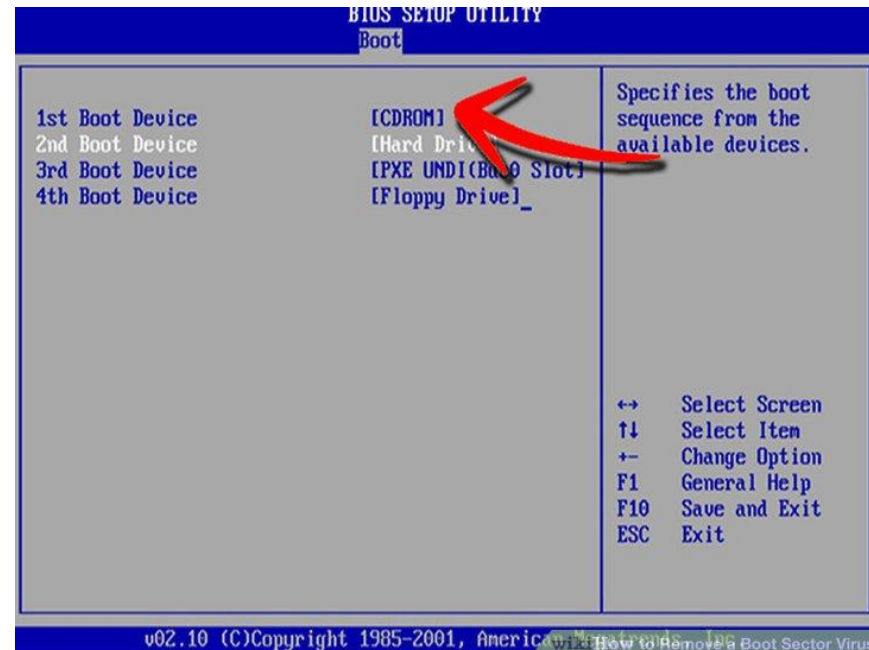
Sok esetben egyáltalán nem észlelni azonnal a felhasználó egy vírus jelenlétét a rendszerében!

Vírusok fajtái:

Boot vírusok:

Régen a legelterjedtebb vírusok voltak, általában a legkönnyebb kiirtani. Olyan vírusok, amelyek nem várják meg, amíg a számítógépen az operációs rendszer elindul: igyekeznek még **az operációs rendszer elindulása előtt** aktivizálódni úgy, hogy az elsődleges partíciók **boot szektorába** írják bele magukat.

Majd a boot szektorból töltődnek be **a memóriába**.

Vírusok fajtái:

Állományvírusok:

A nevüket azért kapták, mert nem képeznek önálló állományokat a számítógép háttértárán, hanem egy már létező állományt módosítanak.

Leginkább az .exe és .com végrehajtható állományokat fertőzik meg.

Ezt a fajta vírust is könnyű felfedezni de olyan károkat okoznak az állományokban, hogy csak a törléssel és újra telepítéssel lehet célt elérni.

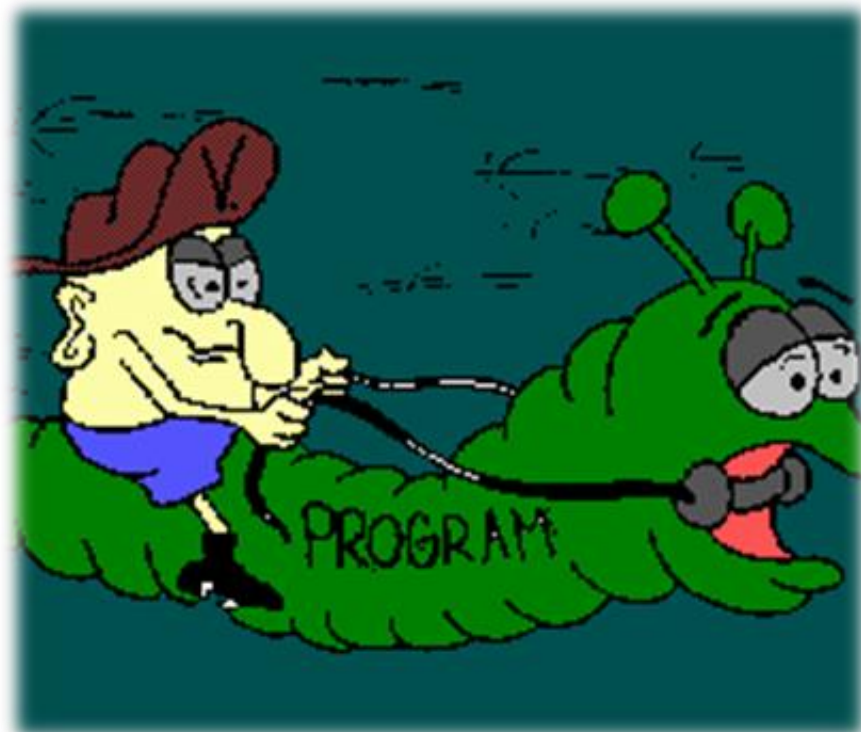

Vírusok fajtái:

BLZS[©]

Többlaki vírusok:

Az előbbi kettő kereszteződése, az állományokat is és a boot szektort is megfertőzik így könnyebben terjednek. Nehezebb észrevenni és eltávolítani ezeket.

Vírusok fajtái:

BLZS[©]

Polimorf vírus:

Folytonosan mutálódnak, hogy megtévesszék a vizsgálóprogramokat, amelyek meghatározott víruskódokat keresnek.

Vírusok fajtái:

BLZS[©]

Lopakodó vírusok:

Képes arra ez a vírus, hogy átmenetileg eltávolítsa magát a memóriából, hogy így kerülje el a lebukást.

Vírusok fajtái:

Makró vírusok:

Gyorsan terjedő Word és Excel állományokat fertőző vírus. Elég megnyitni egy lemezen vagy elektronikus postán kapott állományt és már meg is fertőzöttünk. Ez a vírus fajta megfertőzi a **Word és Excel központi sablonfile-ját** és így minden megnyitott dokumentum megfertőződik.

Vírusok fajtái:

Féreg:

A vírusok egyik alosztálya. A programok hibáját használják ki. A féreg általában a felhasználók közreműködése nélkül terjednek, és teljes (lehetőleg módosított) másolatokat terjesztenek a hálózaton át. A férgek felemészthetik a memóriát és a sávszélességet, ezért a számítógép összeomolhat.

Vírusok fajtái:

Trójai:

Hasznosnak tűnő, de valójában kártékony számítógépes program. Leginkább szórakoztató programnak álcázzák őket készítőik. A trójaiak úgy terjednek, ha a rászédett felhasználók megnyitják a programot, mert azt gondolják, hogy hivatalos forrásból származik.

7. óra Vírusok2

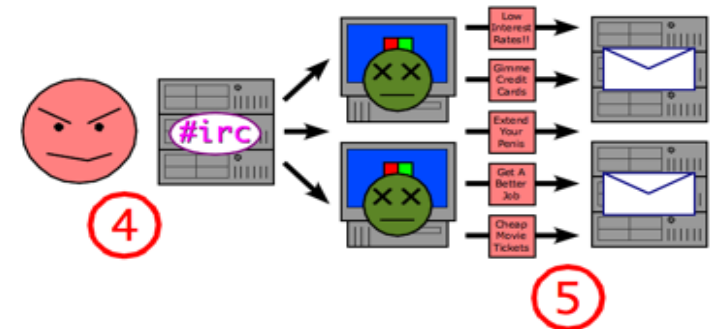
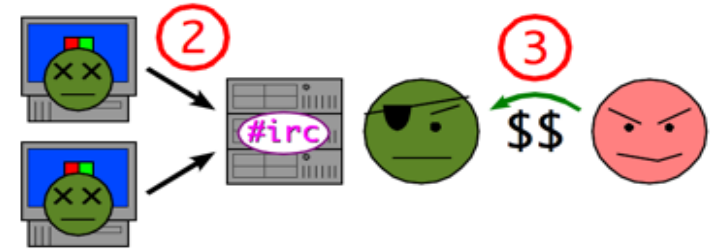
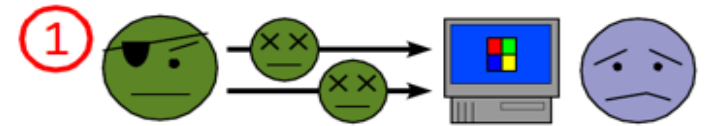
Keylogger programok:

- Rögzíti a billentyűleütéseket és csevegéseket, eltárolja a számítógép képernyőjének minden változását is (képernyőfelvételek naplója).
- Elment minden, a vágólapra helyezett szöveget.
- Emellett rögzíti minden meglátogatott honlap címét, valamint a futtatott alkalmazásokat.
- **Működése teljesen észrevétlen és láthatatlan marad.**
- Legális célra is használható

Botnet

- **Zombigépek alkotta hálózat:** ezeken a gépeken - valamilyen vírus segítségével, **távolról átveszik az erőforrások feletti vezérlést részben vagy egészben és azt valamilyen cél érdekében használják fel levelezőszerver elleni tömeg támadás.**

Rootkit

- Olyan programok, amelyek illetéktelen behatolók (cracker) megfertőzött rendszerekbe való visszatérését segítik elő.
- Igyekeznek elrejteni magukat és akár más károkozók is az operációs rendszer illetve a víruskereső alkalmazások elől.

Spyware, kémprogramok

- Adatokat gyűjtenek a felhasználó internetezési és egyéb szokásairól, esetleg további személyes információkat is, amit akár továbbítanak is külső állomáshoz kereskedelmi vagy illegális felhasználási célokra.
- Legális célokra is használhatók ilyen programok: TeamViewer; tanterem felügyeleti programok

Védekezés a vírusok ellen:

- Rendszeresen futtassunk vírusellenőrző programokat.
- Vizsgáljuk meg a kölcsön kapott adathordozókat és programokat mielőtt elindítanánk.
- A tömörített programokat kibontás után ellenőrizzük.
- Rendszeresen archiváljunk.
- Régen fontos volt hogy legyen készenlétben indító lemez.

```
Thunderbyte virus detector v8.01 - (C) Copyright 1989-1997 Thunderbyte B.U.
-----WARNING!-----
C:\NUTINTH_SHELL.COM
probably infected by an unknown virus

Heuristic flags:cFMU
c No checksum / recovery information (Anti-Vir.Dat) available.
F Suspicious file access. Might be able to infect a file.
M Memory resident code. The program might stay resident in memory.
U Undocumented interrupt/DOS call. The program might be just tricky
but can also be a virus using a non-standard way to detect itself.

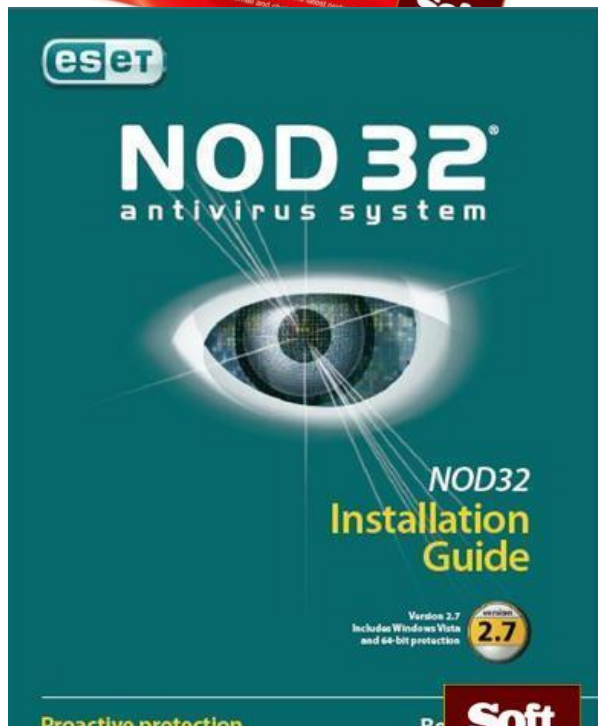
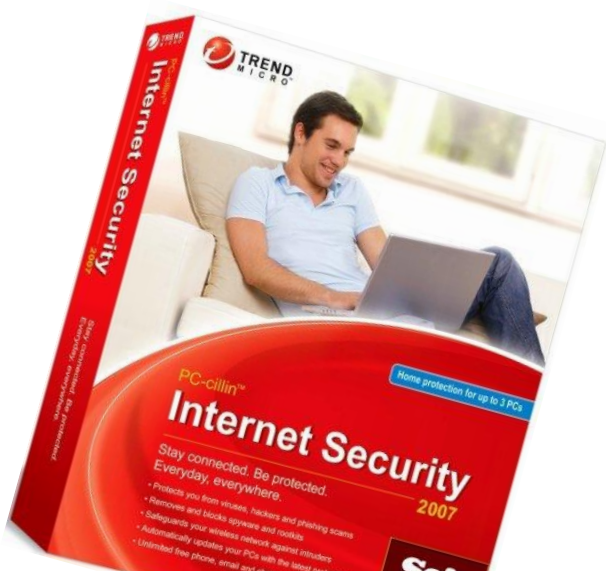
D)delete, K)kill, R)rename,
W)Scan next, N)onStop continue, Q)uit TbScan? >|

TL.EXE <Dos exe > J
TLINK.EXE <Win 16-bit> w J
TS.EXE <Dos exe > J

Elapsed time: 00:09
Kb / second: 551
```

Vírusirtó programok

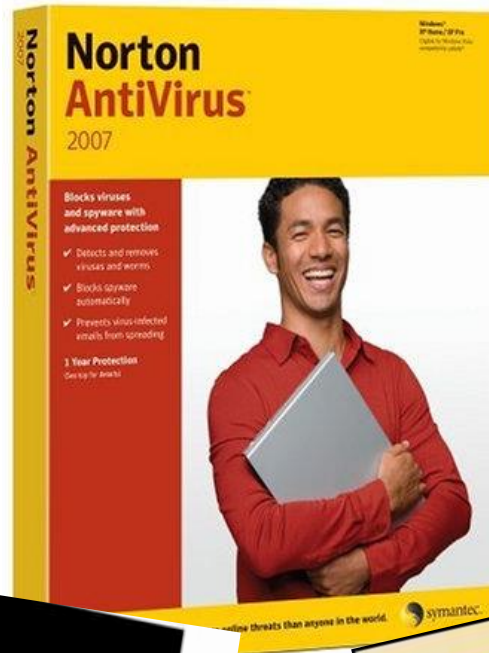
BLZS[©]

- Dr Solomon's AntiVirus Toolkit
- F-Prot Professional
- IBM AntiVirus
- McAfee VirusScan
- Norton AntiVirus
- ThunderByte Anti-Virus Utilities
- VirusBuster
- VirOverseer
- AVG
- NOD 32
- VirWare
- UVE
- Panda Antiv

Vírusirtó programok

BLZS[©]

Szinte mindegyik vírusirtó program felismeri a vírusokat de irtani csak néhány képes.

Nagyrészüik nem tesz mást csak rejtőzködik, de vannak vírusok amelyek tönkreteszik állományainkat, leformázzák a merevlemezünket, vagy nem engedik, hogy újraindítsuk a szg.-et, esetenként tönkreteszi a BIOS beállításunkat.

Heurisztikus keresés: Fridrik Skulason alkalmazta először az általa fejlesztett F-Protban. A módszer lényege, hogy **a keresés során** megvizsgált file-okról oly módon legyen **eldönthető, hogy vírusosak-e, vagy sem, hogy sem a víusról, sem pedig az eredeti programfile-okról nincs információ.**

Vírusirtó program iránti elvárások!

BLZS[©]

Naplózás:

vírus keresés és irtás során a műveleteket naplózza a program, bejegyzések a vírustalálatról, hibákról

Karantén:

írhatatlan, javíthatatlan fájlok helye tovább nem fertőz!

Állandó védelem:

A vírusirtó program állandóan figyelje a fájl műveleteket.

Programfrissítés:

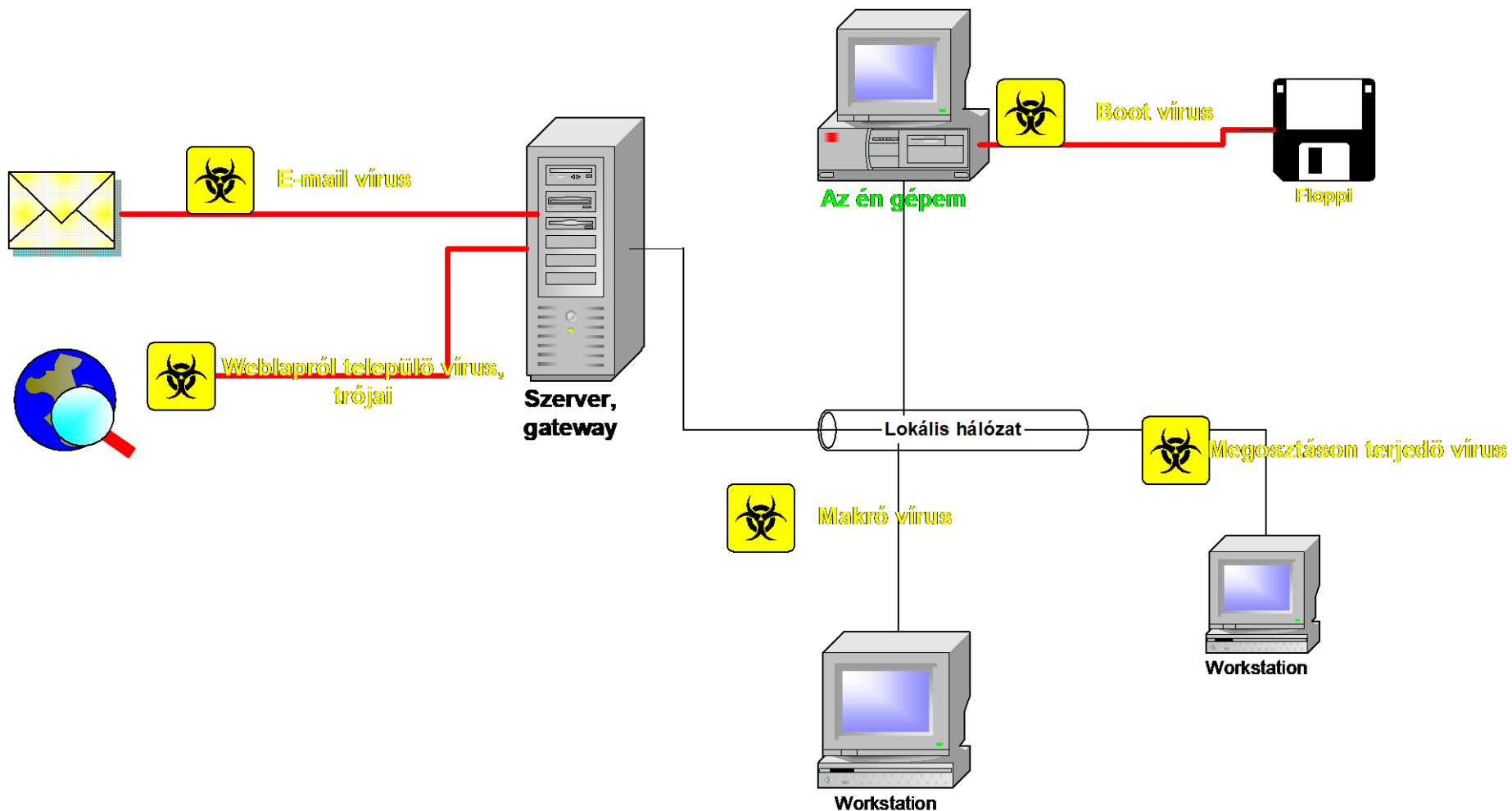
Követelmény, hogy a frissítőfájlok naponta vagy kétnaponta letölthető legyen automatikusan.

Hatékonyság:

Ne csak felismerje a vírusos fájlokat, hanem javítsa is ki!

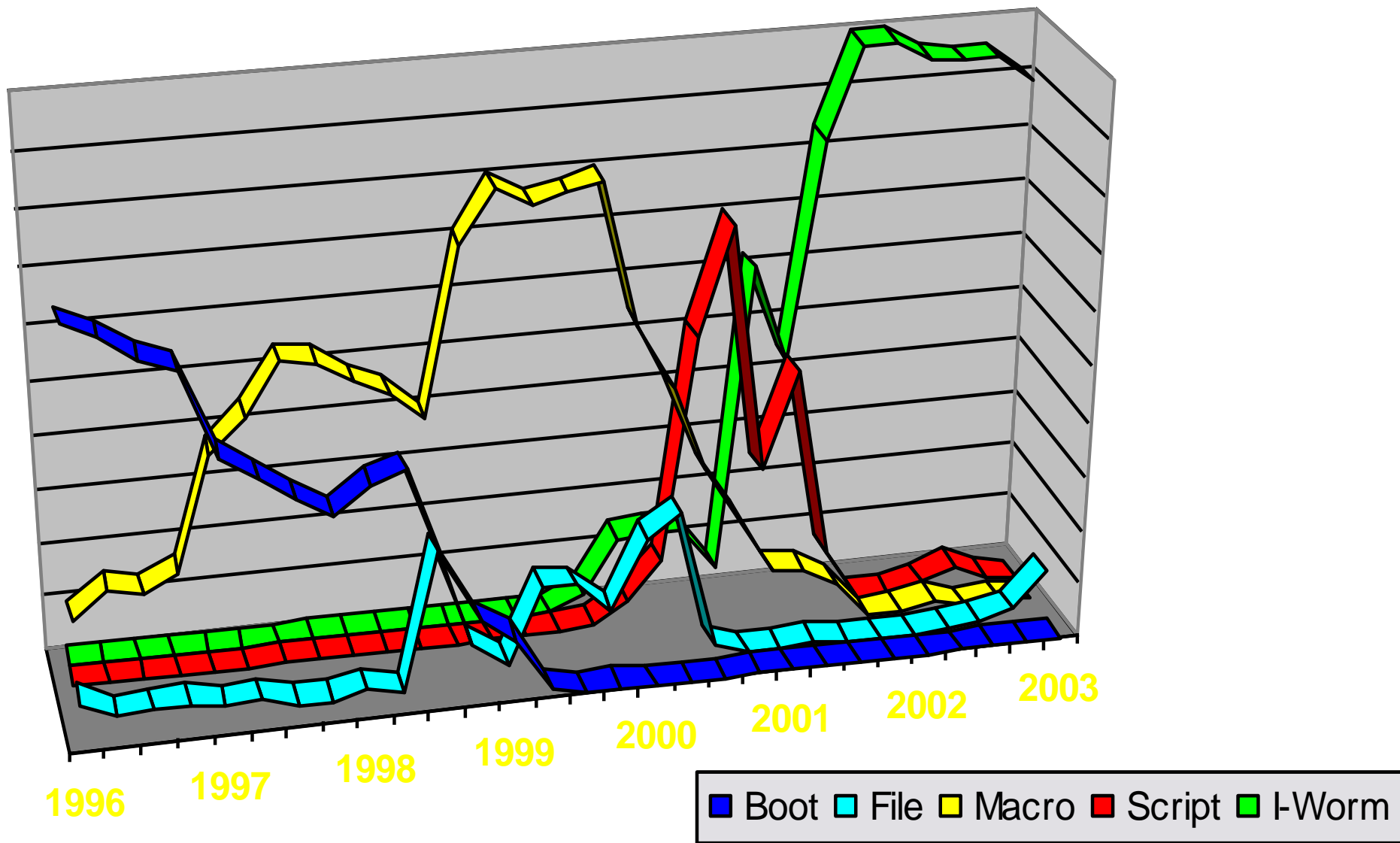
Vírus terjedési pontok!

BLZS[©]

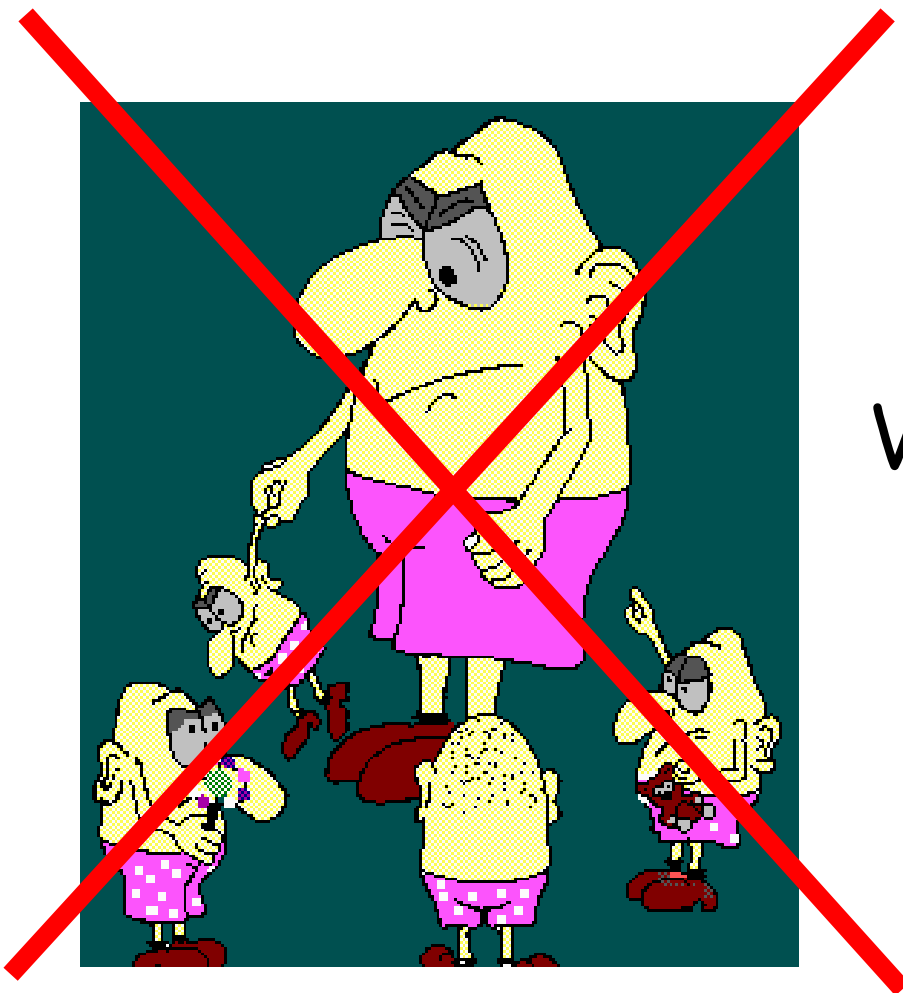

A vírusok fajtáinak alakulása!

BLZS[©]

Vírusmentes környezetet kívánok!

Vesszenek a vírusok!